

นิติธรรม

UP LAW e-Newsletter

พฤษภาคม 2568

TABLE OF CONTENT

SDGS 11 : เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน

ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัย
ทั่วถึง ยืดหยุ่น และยั่งยืน
(sustainable cities and communities)

01

นโยบาย "No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่"

04

News & Activity

10

คลินิกกฎหมาย มหาวิทยาลัยพะเยา

12

SDGs 11: เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน

ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัย
ทั่วถึง ยืดหยุ่น และยั่งยืน

(sustainable cities and communities)

เรียบเรียงโดยกองบรรณาธิการ

เป้าหมายที่ 11: ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิทัศน์ทาง และยั่งยืน (Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable) มีเป้าประสงค์ครอบคลุมในหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเมืองและชุมชน อาทิ การเข้าถึงที่อยู่อาศัยและบริการพื้นฐาน (11.1), การยกระดับชุมชนแออัด (11.1) การเข้าถึงคมนาคมขนส่งที่ยั่งยืน ปลอดภัย ย้ายได้ และคำนึงคนเปราะบางกลุ่มต่าง ๆ ด้วย (11.2) การวางแผนของบริหารจัดการการเมืองและชุมชน อย่างมีส่วนร่วม บูรณาการและยั่งยืน (11.3), ปกป้องและคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ ของโลก (11.4), ลดความเสียหายจากภัยพิบัติ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับน้ำ โดยมุ่งปกป้องคนจนและคนเปราะบาง (11.5), การจัดการมลพิษทางอากาศและของเสีย (11.6), การพัฒนาและเข้าถึงพื้นที่สีเขียวสำหรับคนกลุ่ม ต่าง ๆ (11.8) ในเชิงนโยบายเป้าหมายนี้สนับสนุนให้มีความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมใน ทางบวกของพื้นที่เมือง กึ่งเมือง และชนบท (11.a), การเพิ่มจำนวนเมืองที่มีความยั่งยืนและปรับตัวและลด ผลกระทบจากภัยพิบัติโดยเฉพาะที่เชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยโยงกับกรอบการดำเนิน งานเซนโต (11.b), ให้การสนับสนุนประเทศพัฒนาน้อยที่สุดในทางการเงินและวิชาการในเชิงการสร้างอาคารที่ กทนทานโดยใช้วัสดุท้องถิ่น (11.c)

เป้าหมายย่อยภายใต้ SDGS 11

เป้าหมายย่อย 11.1

สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงที่อยู่อาศัยและบริการพื้นฐานที่เพียงพอ ปลอดภัย ในราคาที่ สามารถจ่ายได้และยกระดับชุมชนแออัด ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 11.2

จัดให้ทุกคนเข้าถึงระบบคมนาคมขนส่งที่ยั่งยืน เข้าถึงได้ปลอดภัย ในราคาที่สามารถจ่ายได้พัฒนาความ ปลอดภัยทางถนน ขยายการขนส่งสาธารณะและคำนึงถึงกลุ่มคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ผู้หญิง เด็ก ผู้พิการ และผู้สูงอายุ ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 11.3

ยกระดับการพัฒนาเมืองและขีดความสามารถให้ครอบคลุมและยั่งยืนเพื่อการวางแผนและการบริหารจัดการการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์อย่างมีส่วนร่วม บูรณาการและยั่งยืนในทุกประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 11.4

เสริมความพยายามในการปกป้องและคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติของโลก

เป้าหมายย่อย 11.5

ลดจำนวนผู้เสียชีวิตและผู้ที่ได้รับผลกระทบตลอดจนลดความสูญเสียโดยตรงทางเศรษฐกิจเทียบเคียงกับ GDP ของโลก ที่เกิดจากภัยพิบัติ ซึ่งรวมถึงภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับน้ำ โดยมุ่งเป้าปกป้องคนจนและคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบางภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 11.6

ลดผลกระทบทางลบของเมืองต่อสิ่งแวดล้อมต่อหัวประชากรรวมถึงการให้ความสำคัญกับคุณภาพอากาศและการจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 11.7

จัดให้มีการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะสีเขียวที่ปลอดภัยครอบคลุมและเข้าถึงได้ โดยถ้วนหน้าโดยเฉพาะสำหรับผู้หญิง เด็ก คนชรา และผู้พิการ ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อย 11.a

สนับสนุนการเชื่อมโยงเชิงบวกทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมระหว่างพื้นที่เมือง รอบเมือง และชนบทโดยการเสริมความแข็งแกร่งของการวางแผนการพัฒนาในระดับชาติและภูมิภาค

เป้าหมายย่อย 11.b

ภายในปี พ.ศ. 2563 เพิ่มจำนวนเมืองและกระบวนการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ที่เลือกใช้และดำเนินการตามนโยบายและแผนที่บูรณาการเพื่อนำไปสู่ความครอบคลุม ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร การลดผลกระทบ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีภูมิทัศน์ต้านต่อภัยพิบัติและให้พัฒนาและดำเนินการตามการบริหารความเสี่ยงจากภัยพิบัติแบบองค์รวมในทุกกระดับ โดยเป็นไปตามกรอบการดำเนินงานเซนต์
เพื่อการลดความเสี่ยง

เป้าหมายย่อย 11.c

สนับสนุนประเทศพัฒนาน้อยที่สุดรวมถึงผ่านทางความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการในการสร้างอาคารที่ยั่งยืนและมีความต้านทานและยืดหยุ่นโดยใช้วัสดุท้องถิ่น

แหล่งข้อมูลสำหรับสืบค้น

- ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Centre for SDG Research and Support: SDG Move)
<https://www.sdgmovement.com/2016/10/06/goal-11>
- สหประชาชาติ ประเทศไทย <https://thailand.un.org/th/sdgs/11>

การประกาศนโยบาย

N Gift Policy

จากการปฏิบัติหน้าที่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อดัม งามเมืองสกุล
คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

อาจารย์อาทิตย์ ศรีชัย
รองคณบดีฝ่ายบริหาร
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

นโยบาย "No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่"

หลักการ

การทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทยและนานาชาติ โดยเฉพาะในประเทศไทย มีปัจจัยสำคัญและมีสาเหตุมาจากระบบอุปถัมภ์ ส่งผลให้เกิดค่านิยมที่ไม่ถูกต้องทั้งการให้หรือรับ ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อตอบแทนหรือจูงใจให้เกิดการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็น ธรรม การใช้ดุลยพินิจหรือการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบในรูปแบบต่าง ๆ สะท้อนให้เห็น จากคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI 2021) ประจำปี พ.ศ.2564 ซึ่งของประเทศไทยได้ 35 คะแนน จัดอยู่ในลำดับที่ 110 จากจำนวน 180 ประเทศทั่วโลก อยู่ในลำดับที่ 21 จากจำนวน 31 ประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และ ลำดับที่ 5 จากจำนวน 9 ประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน

CORRUPTION PERCEPTIONS INDEX

ASIA PACIFIC

THAILAND

Score
35/100

[What does the CPI score mean?](#)

Rank
110/180

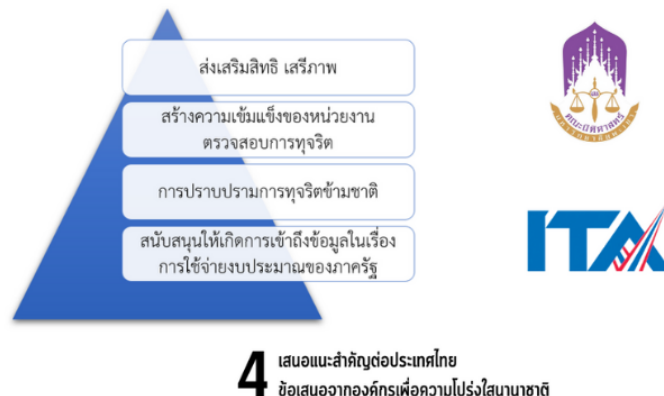
Score changes 2012 - 2021

Score change
↓ -1 since 2020

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการขับเคลื่อนการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ได้สรุปข้อเสนอจากองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ ที่ได้มีข้อเสนอแนะสำคัญต่อประเทศไทย จำนวน 4 ประเด็น คือ

1. ส่งเสริมสิทธิ เสรีภาพ เพื่อเป็นพลังในการตรวจสอบการทุจริต รัฐบาลควรที่จะจัดการในเรื่องเสรีภาพในการแสดงออกภายใต้สถานการณ์ปัจจุบัน และส่งเสริมการต่อสู้ประเด็นสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรม ให้เป็นประเด็นสำคัญเร่งด่วน
2. สร้างความเข้มแข็งของหน่วยงานตรวจสอบการทุจริต โดยขยายโครงสร้างหน่วยงานต่อต้านการทุจริต และหน่วยงานตรวจสอบอื่นๆ ให้มีความเป็นอิสระ เพื่อให้เกิดการตรวจสอบถ่วงดุล เพื่อระงับยับยั้งการกระทำการทุจริต โดยรัฐสภาและศาล ควรที่จะเฝ้าระวัง ป้องกันเพื่อมิให้ เจ้าหน้าที่ที่กระทำการเกินขอบเขตอำนาจหน้าที่
3. การปราบปรามการทุจริตข้ามชาติ รัฐบาลควรปรับปรุงจุดอ่อนของระบบที่เป็นช่องทางของการทุจริตข้ามชาติ อาชญากรรมทางการเงิน โดยลดช่องว่างทางกฎหมาย และบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ที่กระทำการทุจริตต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
4. สนับสนุนให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลในเรื่องการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐ ซึ่งจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส (Covid 19) ในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (United Nations General Assembly Special session : UNGASS เมื่อเดือนมิถุนายน 2021 กำหนดให้ภาครัฐต้องให้สัตยาบรรณว่าต้องมีการป้องกันการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งการมีความโปร่งใสในการใช้จ่ายงบประมาณที่ดียิ่งจะช่วยให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น

ประกอบกับเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563 คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประเทศไทยมีระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) อยู่ใน 20 อันดับแรกของโลกภายในปี 2579 จึงมีมาตรการควบคุมกำกับติดตาม การบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภาครัฐให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบได้ ยกกระตือรือร้นการบังคับใช้มาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง ปรับปรุงประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรม และให้มีกลไกที่เหมาะสมในการ ประสานงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับนโยบายยุทธศาสตร์และการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อให้ประเทศไทยปลอดทุจริต โดยในแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) ได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจกรรมที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยยะสำคัญ (Big Rock) เพื่อให้เกิดการปฏิรูปประเทศมีผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ มีกิจกรรมปฏิรูปที่สำคัญในกิจกรรมปฏิรูปที่ 4 การพัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ ในเป้าหมายที่ 1 ข้อ 1.1 ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ดังนั้น จึงมีนโยบายให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการให้ “เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่” หรือที่เรียกว่า นโยบาย “No Gift Policy”

นิยามศัพท์และกฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย “No Gift Policy”

นิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้อง

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายถึง ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐหรือในรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติและให้หมายความรวมถึง กรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจและบุคคลหรือคณะบุคคลธรรมดา ซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองที่จัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐด้วย (พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 4)

“หน่วยงานของรัฐ” หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนกลางหน่วยงานของรัฐสภา หน่วยงานของศาล หน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หน่วยงานของอัยการองค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐอื่น ๆ กองทุน สถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานอื่นๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (กลุ่มงานส่งเสริมธรรมาภิบาลในภาครัฐ กองป้องกันการทุจริตในภาครัฐ.สรุปความหมาย.วันที่ 19 ธันวาคม 2564)

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายถึง ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามิได้ตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่นหรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น (พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2563 มาตรา 4)

“การปฏิบัติหน้าที่” หมายถึง เป็นการกระทำหรือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐในตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้ง หรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่ง หรือให้รักษาราชการแทนในหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่งทั้งเป็นการทั่วไปและเป็นการเฉพาะในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กฎหมายได้กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ หรือเป็นการกระทำไปตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายระบุไว้ให้มีอำนาจหน้าที่ หรืออำนาจหน้าที่ทางปกครอง (กลุ่มงานส่งเสริมธรรมาภิบาลในภาครัฐ กองป้องกันการทุจริตในภาครัฐ.สรุปความหมาย.วันที่ 14 ธันวาคม 2564)

“การประกาศตน” หมายถึง การประกาศเจตนารมณ์ของผู้บริหารสูงสุดขององค์กรเพื่อให้บุคคล หรือหน่วยงาน หรือสังคม หรือสาธารณชน รับรู้ว่า ตนเองและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนในหน่วยงาน จะไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดในขณะ / ก่อน / หลัง ปฏิบัติหน้าที่ ที่จะส่งผลให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในปัจจุบันและอนาคต และมีการเผยแพร่ประกาศดังกล่าวสู่สาธารณะในรูปแบบต่างๆ ตามบริบทของแต่ละหน่วยงาน เช่น การส่งหนังสือเวียน การจัดทำ Infographic จัดทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ และต้องมีการเผยแพร่ประกาศฯ ใน Website หลักของหน่วยงาน (กลุ่มงานส่งเสริมธรรมาภิบาลในภาครัฐ กองป้องกันการทุจริตในภาครัฐ.สรุปความหมาย.วันที่ 3 มิถุนายน 2564)

“ของขวัญที่ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่” หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน บริการหรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่าและให้รวมถึงทิป โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับนอกเหนือจากเงินเดือน รายได้ ผลประโยชน์จากราชการในกรณีปกติและมีผลต่อการตัดสินใจ การอนุมัติ อนุญาต หรือการอื่นใดในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ไปในทางทุจริตต่อผู้ให้ของขวัญทั้งในอดีต หรือในขณะรับ หรือในอนาคต เช่น การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญจากบริษัทเอกชน แล้วมีส่วนช่วยให้บริษัทเอกชนนั้นเป็นผู้ชนะการประมูลงานก่อสร้างของหน่วยงานตนเอง หรือกรณีเข้าไปเป็นที่ปรึกษาและรับค่าตอบแทนของบริษัทเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุม ตรวจสอบของหน่วยงานรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่อยู่ ส่งผลกระทบต่อความมีอิสระในการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นให้เปลี่ยนแปลงไปในทางทุจริต เป็นต้น (กลุ่มงานส่งเสริมธรรมาภิบาลในภาครัฐ กองป้องกันการทุจริตในภาครัฐ.สรุปความหมาย.วันที่ 1 เมษายน 2564)

“ทิป (Tip)” หมายถึง เงินที่ผู้มาติดต่อขอใช้บริการกับหน่วยงานของรัฐ หรือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐได้มอบให้หน่วยงานของรัฐ หรือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพิ่มเติม เพื่อตอบแทนการให้บริการจากการปฏิบัติหน้าที่ตามปกตินั้น ซึ่งมิใช่ค่าธรรมเนียมตามที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าให้รับได้ (กลุ่มงานส่งเสริมธรรมาภิบาลในภาครัฐ กองป้องกันการทุจริตในภาครัฐ.สรุปความหมาย.วันที่ 1 เมษายน 2564)

1.รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

มาตรา 76 กำหนดให้รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นและงานของรัฐ อย่างอื่นให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะและการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

รัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม โดยกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจหรือกระทำการโดยมิชอบที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือกระบวนการแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว

2.พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐไว้ในหมวดที่ 1 มาตรฐานทางจริยธรรม มาตรา 5 (4) กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ (6) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ

3.ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือการรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2544

“ของขวัญ” หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออวยชัยโมทนา และให้หมายความรวมถึง เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่เป็นรางวัลให้โดยเสนาหา หรือเพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการให้สิทธิพิเศษในการได้รับบริการหรือความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่าย ในการเดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พักค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันและไม่ว่าจะให้เป็นบัตร ตั๋ว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินให้ในภายหลัง

4.ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียขของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2549

ข้อ 6 หน่วยงานของรัฐจะจัดให้มีการเรียขหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียขมิได้ เว้นแต่เป็นการเรียขตามข้อ 19 หรือได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการควบคุมการเรียขของหน่วยงานของรัฐ (กคร.) หรือ กคร.จังหวัด แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หน่วยงานของรัฐซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตในการเรียขตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียขนอกจากจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียขแล้ว จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ด้วย ในกรณีนี้ กคร. อาจกำหนดแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐดังกล่าวให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียขก็ได้

ข้อ 18 การเรียขหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียขใด ๆ กคร. หรือ กคร.จังหวัด แล้วแต่กรณีจะพิจารณาอนุมัติให้ตามข้อ 6 ได้นั้นจะต้องมีลักษณะและวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นการเรียขที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐนั่นเอง
- (2) เป็นการเรียขที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่การป้องกันหรือพัฒนา
- (3) เป็นการเรียขที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเพื่อสาธารณประโยชน์
- (4) เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียขของบุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียขตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียขแล้ว

ข้อ 19 การเรียขหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียขดังต่อไปนี้ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขออนุมัติจาก กคร. หรือ กคร.จังหวัด แล้วแต่กรณี

- (1) เป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล และมีมติคณะรัฐมนตรีให้เรียขได้
- (2) เป็นการเรียขที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือผู้เสียหาย หรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดจากสาธารณภัยหรือเหตุการณ์ใดที่สำคัญ
- (3) เป็นการเรียขเพื่อร่วมกันทำบุญเนื่องในโอกาสการทอดผ้าพระกฐินพระราชทาน
- (4) เป็นการเรียขตามข้อ 18 (1) หรือ (3) เพื่อให้ได้เงินหรือทรัพย์สินไม่เกินจำนวนเงินหรือ มูลค่าตามที่ กคร. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- (5) เป็นการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียขตามข้อ 18 (4) ซึ่ง กคร. ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยกเว้นให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการได้โดยไม่ต้องขออนุมัติ
- (6) เป็นการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐอื่นที่ได้รับอนุมัติหรือได้รับยกเว้นในการขออนุมัติ ตามระเบียบนี้แล้ว

5.มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 7 มกราคม 2540 ให้ถือปฏิบัติว่าข้าราชการชั้นผู้น้อย พึงงดการให้ของขวัญแก่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ผู้บังคับบัญชา หรือสมาชิกในครอบครัวของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ หากฝ่าฝืนมติ คณะรัฐมนตรีให้ถือว่ามีความผิดวินัย ทั้งผู้ให้และผู้รับ

6.มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563 เห็นชอบในการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติเสนอ โดยกำหนดให้มีการขับเคลื่อนการดำเนินการตามกิจกรรมปฏิรูปที่สำคัญ (Big Rock) กิจกรรมปฏิรูปที่ 4 พัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ ในเป้าหมายที่ 1 ข้อ 1.1 ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วย ประกาศตนเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคน ไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)

จะต้องดำเนินการอย่างน้อย 2 กรณี คือ

1) ประกาศเจตนารมณ์นโยบาย No Gift Policy ขององค์กรหรือหน่วยงาน โดยเป็นการประกาศของผู้บริหารสูงสุดขององค์กรเพื่อให้บุคคล หรือหน่วยงาน หรือสังคม หรือสาธารณชน รับรู้ว่า ตนเองและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนในหน่วยงานจะไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดในขณะ/ก่อน/หลังปฏิบัติหน้าที่ที่จะส่งผลให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในปัจจุบันและอนาคต และมีการเผยแพร่ประกาศดังกล่าวสู่สาธารณะในรูปแบบต่างๆ ตามบริบทของแต่ละหน่วยงาน เช่น การส่งหนังสือเวียน การจัดทำ Infographic ไปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ และต้องมีการเผยแพร่ประกาศฯ ใน Website หลักของหน่วยงาน โดยการประกาศดังกล่าวอย่างน้อยจะต้องมีข้อความ “เป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่”

2) ปลุกจิตสำนึก หรือสร้างวัฒนธรรมองค์กร

โดยมีการดำเนินกิจกรรมในลักษณะต่างๆ เพื่อปลุกจิตสำนึกและสร้างทัศนคติ และค่านิยมที่ดี ในการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีจิตสำนึกในการปฏิเสธการรับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ทั้งนี้ หน่วยงานภาครัฐต้องร่วมมือกันสร้างการรับรู้ในวัฒนธรรมองค์กรใหม่ที่จะปฏิบัติงานโดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทนในลักษณะต่างๆ ที่หลากหลายภายใต้บริบทของหน่วยงานตนเอง เช่น การจัดอบรมให้ความรู้ การจัดทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การสร้างการรับรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น เมื่อดำเนินการใดๆ แล้วจะต้องเผยแพร่การดำเนินการดังกล่าวใน Website หลักของหน่วยงาน

อ้างอิงข้อมูล

- แนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ การประกาศนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ภาคผนวก

คำถาม-คำตอบ

แนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ การประกาศนโยบาย No Gift Policy

1. “การปฏิบัติหน้าที่” ตามความหมายของแนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ การประกาศนโยบาย No Gift Policy หมายถึงอะไร

คำตอบ : เป็นการกระทำหรือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐในตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้ง หรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่ง หรือให้รักษาราชการแทนในหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่ง ทั้งเป็นการทั่วไปและเป็นการเฉพาะในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กฎหมายได้กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้หรือเป็นการกระทำไปตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมาย ระบุไว้ให้มีอำนาจหน้าที่ หรืออำนาจหน้าที่ทางปกครองของบุคคลนั้นๆ

2. การประกาศตนเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคน ไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) คืออะไร

คำตอบ : คือ การประกาศเจตนารมณ์ของผู้บริหารสูงสุดขององค์กรเพื่อให้บุคคล หรือหน่วยงาน หรือสังคม หรือสาธารณชน รับรู้ว่า ตนเองและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนในหน่วยงานจะไม่รับของขวัญ และของกำนัลทุกชนิด ในขณะ / ก่อน / หลัง ปฏิบัติหน้าที่ที่จะส่งผลให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในปัจจุบันและอนาคต และมีการเผยแพร่ประกาศดังกล่าวสู่สาธารณะในรูปแบบต่างๆ ตามบริบทของแต่ละหน่วยงาน เช่น การส่งหนังสือเวียน การจัดทำ Infographic จัดทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ และต้องมีการเผยแพร่ประกาศฯ ใน Website หลักของหน่วยงาน โดยในประกาศดังกล่าวอย่างน้อยจะต้องมีข้อความ “เป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่” ในประกาศฯ นั้นด้วย

3. หน่วยงานภาครัฐที่ต้องประกาศตนเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคน ไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) คือ หน่วยงานใดบ้าง

คำตอบ : ในปีงบประมาณ พ.ศ.2565 สำนักงาน ป.ป.ช. ได้นำเป้าหมายของกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) กิจกรรมปฏิรูปที่ 4 พัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ เป้าหมายที่ 1 ข้อ 1.1 ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยประกาศตนเป็น หน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ไปกำหนดเป็นข้อคำถามการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ทำให้หน่วยงานภาครัฐจำนวน 8,303 หน่วยงานที่ต้องเข้ารับการ ประเมิน ITA ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ต้องประกาศตนเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญ และของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ส่วนหน่วยงานรัฐอื่นๆ ที่นอกเหนือจากหน่วยงานที่ต้องเข้ารับการประเมิน ITA สามารถร่วมดำเนินการได้ด้วยความสมัครใจเช่นเดียวกัน

4. หน่วยงานภาครัฐที่ต้องประกาศตนเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคน ไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ในปีงบประมาณ พ.ศ.2565 จะต้องดำเนินการในช่วงเวลาใด

คำตอบ : ต้องดำเนินการประกาศตนเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคน ไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นต้นไป ส่วนการประเมิน ITA ต้องดำเนินการให้มี ความสอดคล้องกับระยะเวลาการประเมิน ITA ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด

5.การรายงานผลการดำเนินการตามแบบรายงานการรับของขวัญและของกำนัลตามนโยบาย No Gift Policy ในปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ของแต่ละหน่วยงานไปยัง สำนักงาน ป.ป.ท. ต้องดำเนินการอย่างไร

คำตอบ : การรายงานการรับของขวัญและของกำนัลตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ ขอความร่วมมือให้ทุกหน่วยงาน รายงานผลการดำเนินการตามวงรอบการรายงานจำนวน 2 ครั้งต่อปีงบประมาณ คือ ในรอบ 6 เดือน (ภายใน 31 มี.ค. 65) และรอบ 12 เดือน (ภายใน 30 ก.ย. 65) และการรายงานฯ ให้เป็นไปตาม แบบรายงานที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด

6. นโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ มีสภาพบังคับตามกฎหมายหรือไม่ หากไม่ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวมีความผิดหรือไม่

คำตอบ : มติคณะรัฐมนตรี กำหนดให้นโยบายดังกล่าวเป็นนโยบายในการป้องกันการทุจริตตั้งแต่ต้นทาง เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน รวมทั้งเป็นการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีจิตสำนึกในการปฏิเสธการรับของขวัญ และของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเป็นเรื่องของการสร้างบรรทัดฐาน (norms) ใหม่ทางสังคมเป็นการสร้างวัฒนธรรมในการป้องกันการทุจริตไม่ใช่เรื่องของกฎหมาย (law) จึงไม่มีสภาพบังคับ และหากไม่ปฏิบัติก็ไม่ผิดกฎหมาย แต่ในอนาคตเมื่อสังคมเห็นพ้องมากขึ้น ยอมรับมากขึ้น และวัฒนธรรมประเพณีการไม่รับของขวัญแพร่หลายมากขึ้น ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามก็อาจถูกสังคมลงโทษ หรือถูกสังคมมองว่าการรับของขวัญนั้นเป็นสิ่งที่ผิด หรือไม่ถูกต้อง

7. ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ในแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) ข้อ O 34 นโยบายไม่รับของขวัญ (No Gift Policy) จะมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร เพื่อตอบตัวชี้วัดดังกล่าว

คำตอบ : ในการดำเนินการ จะต้องดำเนินการอย่างน้อย 2 กรณี คือ

1) ประกาศเจตนารมณ์นโยบาย No Gift Policy ขององค์กรหรือหน่วยงาน โดยเป็นการประกาศของผู้บริหารสูงสุดขององค์กรเพื่อให้บุคคล หรือหน่วยงาน หรือสังคม หรือสาธารณชน รับรู้ว่า ตนเองและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนในหน่วยงานจะไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดในขณะ / ก่อน / หลังปฏิบัติหน้าที่ที่จะส่งผลให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในปัจจุบันและอนาคต และมีการเผยแพร่ประกาศดังกล่าวสู่สาธารณะในรูปแบบต่างๆ ตามบริบทของแต่ละหน่วยงาน เช่น การส่งหนังสือเวียน การจัดทำ Infographic จัดทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ และต้องมีการเผยแพร่ประกาศฯ ใน Website หลักของหน่วยงาน โดยการประกาศดังกล่าวอย่างน้อยจะต้องมีข้อความ “เป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่”

2) ปลูกจิตสำนึก หรือสร้างวัฒนธรรมองค์กร โดยมีการดำเนินกิจกรรมในลักษณะต่างๆ เพื่อปลูกจิตสำนึกและ สร้างทัศนคติ และ ค่านิยมที่ดี ในการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีจิตสำนึกในการปฏิเสธการรับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ทั้งนี้ หน่วยงานภาครัฐต้องร่วมมือกันสร้างการเรียนรู้ในวัฒนธรรมองค์กรใหม่ที่จะปฏิบัติงานโดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทนในลักษณะต่างๆ ที่หลากหลายภายใต้บริบทของหน่วยงานตนเอง เช่น การจัดอบรมให้ความรู้ การจัดทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์การสร้างการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น เมื่อดำเนินการใดๆ แล้วจะต้องเผยแพร่การดำเนินการดังกล่าวใน Website หลักของหน่วยงาน

เรียบเรียงโดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม งามเมืองสกุล คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
อาจารย์อาทิตย์ ศรีชัย ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยพะเยา

อ้างอิงข้อมูล

แนวทางการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ การประกาศนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
องค์กรโปร่งใสนานาชาติ (TI: Transparency International)

NEWS & ACTIVITY

10

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ร่วมกับศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดพะเยา ต้อนรับคณะศึกษาดูงานกระบวนการยุติธรรม

วันที่ 2 พฤษภาคม 2568 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ร่วมกับศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดพะเยา จัดกิจกรรมศึกษาดูงานกระบวนการยุติธรรม และกระบวนการยุติธรรมทางเลือก ให้กับเยาวชนและเครือข่ายจากโครงการโรงเรียนพลเมือง สัจจور (พลเมืองทุกช่วงวัย ใส่ใจสังคม) ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา โดยได้มีการเยี่ยมชม คลินิกกฎหมาย และศาลจำลองคณะนิติศาสตร์ เพื่อให้ทราบถึงความเข้าใจความสำคัญของกระบวนการยุติธรรมทางเลือก และการพิจารณาคดีในชั้นศาล

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างพลังความคิดและออกแบบ สื่อเด็กและเยาวชน “ละอ่อนพะเยา” จัดโดยพะเยาทีวี ร่วมกับ สสย.

วันที่ 3 พฤษภาคม 2568 ตัวแทนนิสิต ชมรมวิชาการคณะนิติศาสตร์ เข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างพลังความคิดและออกแบบสื่อเด็กและเยาวชน “ละอ่อนพะเยา” จัดโดยพะเยาทีวี ร่วมกับ สสย. ซึ่งมาจากชุมชนและกลุ่มเยาวชนที่สนใจทำงานสื่อ เพื่อให้เด็ก เยาวชนสามารถสร้างช่องทางสื่อชุมชนของตนเอง

NEWS & ACTIVITY

11

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ร่วมกับสโมสรนิสิตคณะนิติศาสตร์ จัดกิจกรรมอบรมการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

วันที่ 20 พฤษภาคม 2568 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ร่วมกับสโมสรนิสิตคณะนิติศาสตร์ จัดกิจกรรมอบรมการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ณ ห้อง C204 และ ห้องฝึกปฏิบัติการอนามัยชุมชน คณะสาธารณสุขศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรและนิสิตมีความรู้และทักษะในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น สามารถช่วยเหลือตนเองและบุคคลใกล้เคียงได้อย่างปลอดภัยก่อนถึงโรงพยาบาล โดยได้รับเกียรติจาก ดร.เกียรติศักดิ์ อองกุลนะ รองคณบดีฝ่ายพัฒนาคุณภาพนิสิตและสื่อสารองค์กร คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา มาเป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อ

- การปฐมพยาบาลและการช่วยเหลือเบื้องต้นในภาวะฉุกเฉิน
- การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (CPR) การใช้เครื่องกระตุกหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติ (AED) และการใช้ยาเบื้องต้น
- การฝึกปฏิบัติการปฐมพยาบาลและการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (CPR)

นิติธรรมนำสังคมสันติสุข

LAW CLINIC

คลินิกกฎหมาย มหาวิทยาลัยพะเยา

12

**คลินิกกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ดำเนินกิจกรรมอบรมส่งเสริมความรู้การระงับข้อพิพาท
ด้วยกระบวนการยุติธรรมทางเลือก ให้แก่ผู้นำชุมชน**

วันที่ 6 พฤษภาคม 2568 คลินิกกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ดำเนินกิจกรรมอบรมส่งเสริมความรู้การระงับข้อพิพาทด้วยกระบวนการยุติธรรมทางเลือก ภายใต้โครงการคลินิกกฎหมายเพื่อชุมชน ให้แก่ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายระงับข้อพิพาทโดยใช้กลไกการไกล่เกลี่ย ตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ย พ.ศ. 2562 ณ ศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภค จังหวัดพะเยา สำนักงานประจำจังหวัดพะเยา สภาองค์กรของผู้บริโภค ตำบลสันป่าม่วง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

นิติธรรมนำสังคมสันติสุข

LAW CLINIC

คลินิกกฎหมาย มหาวิทยาลัยพะเยา

13

คลินิกกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ร่วมเป็นวิทยากรถวายความรู้ด้านกฎหมาย ในโครงการ “รู้เท่าทันกฎหมายโอกาสและความท้าทายคณะสงฆ์จังหวัดพะเยา”

วันที่ 21 พฤษภาคม 2568 ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา คลินิกกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ร่วมเป็นวิทยากรถวายความรู้ด้านกฎหมาย แก่ท่านเจ้าคณะอำเภอ รองเจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล เลขาธุการ และพระสังฆการี ในเขตพื้นที่ จังหวัดพะเยา จำนวน ๑๓๐ รูป ในโครงการ “รู้เท่าทันกฎหมายโอกาสและความท้าทายคณะสงฆ์จังหวัดพะเยา” ภายใต้โครงการถวายความรู้ด้านกฎหมายแก่ เจ้าคณะพระสังฆการี คณะสงฆ์จังหวัดพะเยา ภาคเครือข่ายศูนย์ใกล้เคียงข้อพิพาทภาคประชาชน เพื่อส่งเสริมสิทธิ และบทบาทหน้าที่ แก้ไขปัญหาเรื่อง การละเมิดสิทธิเสรีภาพ กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ในประเด็นเกี่ยวกับ พ.ร.บ.คณะสงฆ์ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ และ พ.ร.บ.สัญญาบัตร พ.ร.บ. การไกล่เกลี่ย ฯลฯ

กิจกรรมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์

- (1) เพื่อให้คณะสงฆ์ พระสังฆการี เจ้าคณะปกครอง มีความรู้เกี่ยวกับ สิทธิและเสรีภาพของประชาชน ตามหลักกฎหมายและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
- (2) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจหลักการ ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการช่วยเหลือประชาชน
- (3) เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม และคณะสงฆ์ ในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

ภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง

- คณะสงฆ์จังหวัดพะเยา
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
- สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพะเยา
- ยุติธรรมจังหวัดพะเยา
- กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- กรมการปกครองจังหวัดพะเยา
- คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
- ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทประชาชน ตำบลพระสิงห์
- ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทประชาชน ตำบลป่าเมี่ยง
- มูลนิธิโพธิญาณ - มูลนิธิเครือข่ายสถาบันบุคคล

นิติธรรมนำสังคมสันติสุข

LAW CLINIC

คลินิกกฎหมาย มหาวิทยาลัยพะเยา

อย่าหลงเชื่อ!
เพจเงินกู้โหด หลอกให้โอนจำ

วิธีลองที่มีจฯ ใช้หลอก

- จัดทำเพจปลอมเกี่ยวกับเงินกู้
- โฆษณาเชิญชวนให้ ปชช. กู้ยืมเงินผ่านสื่อออนไลน์
- หลอกให้โอนเงินค่าดำเนินการเอกสาร
- ผู้กู้ต้องจ่ายเงินค่ามัดจำก่อนกู้
- ผู้กู้ไม่ได้เงินตามที่ต้องการ

ที่มา : ตำรวจสอบสวนกลาง (CIB)

ANTI-FAKE NEWS CENTER ศูนย์ต่อต้านข่าวปลอม ประเทศไทย

Copyright © 2025, Anti-Fake News Center, All rights reserved

ตกเป็นเหยื่อ ให้รีบรีบโทรแจ้งธนาคารของเราเพื่อระงับบัญชีปลายทางโดยเร็ว **โดยยังไม่จำเป็นต้องแจ้งความ** ธนาคารจะระงับได้ไม่เกิน 7 วัน และจะส่งต่อข้อมูลให้ธนาคารอื่นทราบ เพื่อระงับบัญชีอื่นที่เกี่ยวข้อง แจ้งทางโทรศัพท์ หรือทางแอปพลิเคชันของธนาคารนั้น ๆ

แจ้งความที่สถานีตำรวจในท้องที่เกิดเหตุ หรือแจ้งความออนไลน์ หรือสายด่วนตำรวจไซเบอร์ 1441 (พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566)

กฎหมายใหม่ โทรแจ้งอายัดเงินได้ทันที

ส. กสิกรไทย 02-888-8888 no 001	ส. กรุงไทย 02-111-1111 no 106	ส. กรุงศรีอยุธยา 1572 no 5	ส. กรุงเทพ 1333 หรือ 02-645-5555 no *3	ส. ไทยพาณิชย์ 02-777-7575	ส. ทหารไทยธนชาต 1428 no 03	ส. ออมสิน 1115 no 6
ส. ซีไอเอ็มบี ไทย 02-626-7777 no 12	ส. ยูโอบี 02-344-9555	ส. แลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ 02-459-0000 no 8	ส. อาคารสงเคราะห์ 02-645-9000 no 33	ส. ซิตี้แบงก์ไทย 02-344-9555	ส. เกียรตินาคินภัทร 02-165-5555 no 6	ส. เพื่อกองเกตุ 02-555-0555 no 111

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ANTI-FAKE NEWS CENTER ศูนย์ต่อต้านข่าวปลอม ประเทศไทย

Copyright © 2025, Anti-Fake News Center, All rights reserved

รณรงค์สร้างวินัยจราจร เพื่อความปลอดภัย
สวมหมวกนิรภัย 100%

100 ปี

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
SCHOOL OF LAW, UNIVERSITY OF PHAYAO

นิติธรรมนำสังคมสันติสุข

LAW CLINIC

คลินิกกฎหมาย มหาวิทยาลัยพะเยา

16

LAW CLINIC
SCHOOL OF LAW UNIVERSITY OF PHAYAO

รู้เท่าทันกลโกงมิจฉาชีพบนโลกออนไลน์

ข่มขู่ให้เกิดความกลัว (call center)

โทรศัพท์หาเหยื่ออ้างว่าเกี่ยวข้องกับกรณีการส่งพัสดุผิดกฎหมาย หรือการกระทำผิดกฎหมาย หรือโดนอายัดบัญชีธนาคาร และมีพฤติการณ์อ้างตัวเป็นตำรวจหรือเจ้าหน้าที่รัฐ ข่มขู่เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงิน ให้เหยื่อโอนเงินเพื่อตรวจสอบ

หลอกลายสินค้าออนไลน์

สิ่งซื้อสินค้าแต่ไม่ได้รับสินค้า หรือได้รับสินค้าแต่สินค้าไม่ตรงปก

หลอกให้ทำงานเสริมทางออนไลน์

ชวนทำงานออนไลน์ โดยแอบอ้างแอปพลิเคชันที่น่าเชื่อถือ เช่น Tiktok Facebook Shopee Lazada โดยการหลอกให้กดไลค์ กดแชร์ รับออร์เดอร์ สต็อกสินค้า สุดท้ายหลอกเอาเงินที่อ้างว่าเป็นเงินประกัน หรือรายได้จากการผลตอบแทนสูงหลอกให้ร่วมลงทุน หากเหยื่อหลงเชื่อ

หลอกเงินกู้ออนไลน์

เงินกู้ทุกยี่ห้อ ไม่ได้เงินจริง แต่หลอกเอาข้อมูลส่วนบุคคล หรือหลอกให้โอนเงินค่าประกันไปให้ก่อนถึงจะได้รับเงิน

หลอกให้ร่วมลงทุน

ชักชวนให้ร่วมทำธุรกิจที่ไม่อยู่จริง โดยการหลอกล่อให้ผลกำไรที่สูง สร้างภาพให้ดูน่าเชื่อถือ เช่น ลงทุนธุรกิจน้ำมัน พลังงาน กองคำ เป็นต้น

หลอกให้รักแล้วให้โอนเงิน

ปลอมโปรไฟล์คนน่ารัก มีฐานะดี หรือ มีหน้าที่การงานที่ดี ไปได้สนิทผ่านสื่อออนไลน์ได้สนิทให้รัก ทำที่จะส่งของจากต่างประเทศมาให้ สุดท้ายลวงเอาเงินค่าธรรมเนียมต่าง หรือหลอกขโมยเงิน

ปลอมหรือแฮกบัญชีเฟซบุ๊ก/ไลน์

ปลอมเฟซบุ๊ก หรือบัญชีไลน์ แล้วหลอกขโมยเงินจากเพื่อนของเจ้าของบัญชีตัวจริง

แชร์ลูกโซ่

หลอกให้ลงทุนในธุรกิจที่ไม่อยู่จริง โดยเน้นหาเครือข่ายสมาชิกสร้างรายได้จากการเพิ่มสมาชิกที่เข้ามาหรือหามาได้

ส่งคิวอาร์โค้ด (QR Code) หลอกโอนเงิน

มิจฉาชีพอ้างว่าจะคืนสินค้าให้เหยื่อแลกคิวอาร์โค้ด ซึ่งเป็นQR code โอนเงินให้มิจฉาชีพ หรือไปบางกรณี ให้กรอกข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลบัตรเครดิตและรหัสผ่าน

f คลินิกกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

LAW CLINIC
SCHOOL OF LAW UNIVERSITY OF PHAYAO

รู้เท่าทันกลโกงมิจฉาชีพบนโลกออนไลน์

ชวนเล่นพนันออนไลน์

โฆษณาการพนันการพนัน โดยการหลอกให้เล่นพนันโดยให้เงินมาลงทุน สุดท้ายอ้างว่าเสีย

หลอกชวนไปทำงานต่างประเทศ

หลอกว่าจะสามารถพาไปทำงานต่างประเทศได้ และหลอกให้โอนเงินค่าดำเนินการต่าง ๆ สุดท้ายหายตัวไปไม่ได้ หรือหลอกให้ไปทำงานโดยใช้แรงงานเป็นทาส หรือนับถือทำงานที่ผิดกฎหมาย

หลอกให้เปิดบัญชีธนาคาร (บัญชีม้า)

มีคำตอบแทนในการเปิด แต่การกระทำนี้เป็นกระทำที่ผิดกฎหมาย ผู้เปิดบัญชีให้กับผู้อื่นเพื่อใช้ในการกระทำความผิด มีความผิดฐานร่วมกันกระทำความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน หรือ การฟอกเงินได้

จ้อโกงบรูปแบบอื่นๆ

หลอกว่าได้รับรางวัลพิเศษจากบริษัทต่าง ๆ เช่น เป็นผู้โชคดีได้รับรางวัล หรือได้สิทธิในการซื้อสินค้าในราคาพิเศษ หรือ ได้สิทธิพักที่โรงแรมฟรี แต่จะต้องเสียค่าธรรมเนียมต่าง ๆ หรือ ต้องมีการชำระภาษีก่อน

 ปรึกษากฎหมาย
คลินิกกฎหมาย คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยพะเยา
054-466-666 ต่อเบอร์ 1619
หรือ
083-2566446

ปรึกษาหรือแจ้งเบาะแส
1441
แจ้งความออนไลน์
www.thaipoliceonline.com

f คลินิกกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

คณาจารย์ ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย

- กฎหมายเอกชน
- กฎหมายมหาชน
- กฎหมายอาญา และกระบวนการยุติธรรม
- กฎหมายธุรกิจ และการค้าระหว่างประเทศ
- กฎหมายระหว่างประเทศ
- กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา และเทคโนโลยีสารสนเทศ
- กฎหมายสิ่งแวดล้อม

วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

- วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา (TCI)
- ฐานข้อมูลกฎหมายออนไลน์ Westlaw

วิจัย และบริการวิชาการด้านกฎหมาย

- ✓ คลินิกกฎหมายเผยแพร่ความรู้
- ✓ คลินิกให้คำปรึกษาทางกฎหมาย
- ✓ คลินิกกฎหมายทั่วไป
- ✓ คลินิกกฎหมายเฉพาะทาง

ศูนย์ใกล้เคียงข้อพิพาทภาคประชาชน
(มหาวิทยาลัยพะเยา)

- คลินิกกฎหมายทั่วไป
- คลินิกเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมาย

Learning Space : คลินิกกฎหมาย
064-466-666 ต่อ 1619 หรือ 083-2566446

นิติธรรม นำสังคมสันติสุข

นึกถึงความยุติธรรม
นึกถึง(เรา)

Rule of Law “หลักนิติธรรม”

หลักสูตร

นิติศาสตร์บัณฑิต, นิติศาสตรมหาบัณฑิต,
นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต

นวัตกรรมการเรียนรู้ด้านกฎหมาย

วิจัย และบริการทางวิชาการด้านกฎหมาย

Learning Space : คลินิกกฎหมาย

ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

Contact details

สายตรงคนบดี (ผศ.อุดม งามเมืองสกุล/อ.โตม)

0832566446, 054-466666 ต่อ 1614

<https://law.up.ac.th>

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

อาคารภูพานยาว (PKY) 19 หมู่ 2 ต.แม่กา อ.เมือง

จ.พะเยา 56000